

Záverečná karta projektu

Názov projektu **Slovenčina v kontexte viacjazyčných spoločenstiev na Slovensku** Evidenčné číslo projektu **APVV-0689-12**

Zodpovedný riešiteľ **doc. Mgr. Jozef Tancer, PhD.**
Príjemca **Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Filozofická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave
2. Ústav orientalistiky SAV
3. Prešovská univerzita v Prešove
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. Lanstyák, István - Múcsková, Gabriela - Tancer Jozef (eds.): Jazyky a jazykové ideológie v kontexte viacjazyčnosti na Slovensku. Bratislava: Univerzita Komenského 2017.
2. Tancer, Jozef. Rozviazané jazyky. Ako sme hovorili v starej Bratislave. Bratislava. Slovart: 2017
3. Lanstyák, István: Nyelvi problémák – ember megoldások. Somorja: Fórum Kisebbségkutató Intézet. 2016. (e-book)
4. Múcsková, Gabriela (ed.): "Pri zelenom stole: Naša reč". Návraty k takmer zabudnutej diskusii. Bratislava: Univerzita Komenského 2014.
5. Urbán, Péter: Wie das Blatt an der Baumkrone. Die deutschsprachige Presse in Bratislava

Uplatnenie výsledkov projektu

Hlavné výsledky projektu ako aj ďalšie vedecké a odborné publikácie sú určené predovšetkým pre odborníkov z oblasti rôznych lingvistických disciplín, etnológie, antropológie, historiografie, ale aj sociológie či v niektorých prípadoch súviacich s jazykovou politikou aj politológiou. Získané poznatky o slovenčine a menšinových jazykoch na Slovensku sú pritom relevantné tak pre domácich odborníkov, ako aj zahraničný výskum, pretože často reflektujú širší medzinárodný kontext danej problematiky. Aj z tohto dôvodu publikovali riešitelia svoje práce popri slovenčine aj v nemčine, angličtine a maďarčine. Ako sa ukázalo pri niektorých publikáciách, témy nášho projektu výrazne rezonovali aj na verejnosti, keďže sa často dotýkali javov, s ktorými sa bežní hovoriaci stretávajú vo svojom živote (napr. otázky viacjazyčnosti).

Počas výskumnej práce sme ako vysokoškolskí pedagógovia neustále implementovali získané poznatky v pedagogickom procese či už v rámci povinných prednášok a seminárov alebo v rámci voliteľných predmetov. V prípade bakalárskych a magisterských záverečných prác sme zapájali študentov a študentky do nášho výskumu. Počas riešenia projektu bol akreditovaný na Katedre germanistiky, nederlandistiky a škandinavistiky FiFUK nový jednodborový bakalársky program, ktorého súčasťou budú predmety zamerané práve na výskum nemeckého jazyka a kultúry na Slovensku, čím bude možné v spolupráci so študentmi nadviazať na výsledky projektu v tejto oblasti. Takto sa niektoré časti našej bádateľskej práce stanú aj pevnou súčasťou kurikula študijných programov.

V priebehu projektu sme sa usilovali o aktívnu disemináciu získaných poznatkov na verejnosti, či už prostredníctvom novinových, rozhlasových a televíznych rozhovorov, informácií šírených webovou stránkou projektu alebo pomocou verejných diskusií a prezentácií. Niektoré z vedeckých výsledkov našej práce našli uplatnenie aj v oblasti umeleckej tvorby - predovšetkým náš dokumentárny film, ale aj kniha J. Tancera "Rozviazané jazyky", podľa ktorej sa v súčasnosti pripravuje divadelné pásmo typu tzv. story telling.

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Projekt sa venoval rôznym aspektom vzťahu slovenčiny a menšinových jazykov v kontexte viacjazyčnosti na Slovensku. V oblastiach ako výskum jazykových biografii v menšinových komunitách, procesy štandardizácie rusínskeho jazyka alebo postoje aktérov jazykovej výučby na maďarských menšinových školách na Slovensku priniesol z empirického hľadiska priekopnícke výsledky. V iných oblastiach - ako napr. jazykové ideológie a výskum metajazyka - implementoval a rozvinul na domácom materiáli medzinárodne etablované teoretické prístupy. Reflexiou vybraných jazykových problémov z pozície teórie jazykového manažmentu riešitelia navrhovali aj možné intervencie. Za hlavné výstupy považujeme päť uvedených najdôležitejších publikácií a dokumentárny film "Moji milí susedia alebo Sprechen Sie Karpatendeutsch?. K výsledkom patrí aj 56 štúdií v recenzovaných a nerecenzovaných periodikách a zborníkoch, 2 vydané karentované štúdie a dve v tlači, ako aj desiatky pedagogických a popularizačných aktivít, zdokumentovaných v ročných správach. Vďaka účasti rôznych filologických disciplín na projekte získal náš výskum interdisciplinárny charakter a prehĺbil medziodborovú spoluprácu v rámci sociolingvistiky na Slovensku. Ciele projektu sme splnili tak z kvantitatívneho ako aj kvalitatívneho hľadiska.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku (max. 20 riadkov)

The project dealt with various aspects of the relationship between Slovak language and minority languages in the context of multilingualism in Slovakia. From the empirical point of view it has brought pioneering results in following areas - the research of language biographies in minority communities, the processes of codification of Ruthene language and

the attitudes of people active in the language teaching at Hungarian minority schools in Slovakia. In other fields - such as language ideologies and the research of metalanguage – it has implemented and developed international established theoretical approaches using home materials. By reflecting some language problems from the perspective of the language management theory the researchers even suggested possible interventions. Five above mentioned publications and a film documentary „My dear neighbours or Do you speak Karpatendeutsch?“ can be considered as main outcomes of the project. To the other outcomes belong 56 studies in peer-reviewed and not peer-reviewed journals and proceedings, two published cc publications and two other cc publications accepted for publishing, as well as dozens of pedagogical and popularisation activities, all documented in annual reports. Thanks to close cooperation of various philological disciplines in this project our research gained interdisciplinary character and enhanced multidisciplinary cooperation in Slovak sociolinguistics. All qualitative and quantitative aims of the project have been reached.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

doc. Mgr. Jozef Tancer, PhD.

V Bratislave 27.10.2017

Štatutárny zástupca príjemcu

Prof. PhDr. Jaroslav Šušol, PhD.

V Bratislave 27.10.2017

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu